

Dokumentärfilmaren Malin Andersson drivs av en stark känsla för rättvisa.

– Det är viktigt att vi tar oss tid att se och att lyssna till människor som inte hörs och syns, som aldrig får en chans.

Hon ger röst åt unga kvinnor i sina filmer

MALMÖ Sedan hennes film *Blodssystrar* hade Sverigepremiär i slutet av september har Malin Andersson befunnit sig på resande fot för att visa filmen och möta publiken. Till vårt möte på ett kafé vid Triangeln i Malmö kommer hon direkt från Österlen. Mot slutet av veckan bär det av till Umeå och sedan till Skurup, Kalmar, Tbilisi i Georgien... och så rullar det på fram till våren.

– Det är sjukt mycket att göra framöver. Det är nu jag ska skörda frukterna av allt arbete med *Blodssystrar*.

Vi träffas samma dag som regeringen meddelar att den vidtar åtgärder för att dämpa invandringen och Zlatan Ibrahimovic återvänder till sin gamla hemstad. Det är skånsk vinter, kastvindarna tränger genom ytterdörren. En regnträckt rom kommer fram till oss, ber om en slant till mat och går vidare till nästa bord. Osökt kommer vi att tala om den tilltagande invandringen, flyktingpolitiken och Sverigedemokraterna.

– Murarna som byggs upp nu – på ganska kort tid – tar lång tid att riva. Det gäller att inte låta Sverigedemokraternas bild av invandringen stå oemotsagd. Vi bara måste skapa motbilder.

Kampen för mänskliga rättigheter och mot orättvisor är sedan länge Malin Anderssons drivkraft. Engagemanget väcktes på allvar när hon som 19-åring kom till Belfast 1991.

– I Nordirland öppnades ögonen för en verklighet som jag som svensk flicka inte hade en aning om. Jag

ARTIKELSERIE

MIKAEL HAGNER MÖTER MALIN ANDERSSON

dokumentärfilmare som för unga kvinnors talan och är aktuell med filmen *Blodssystrar*.

fick se människor i min egen ålder som var med i krig.

– Det blev mitt kall på något sätt – kall kanske inre är rätt ord – men jag insåg i alla fall hur viktigt det är att vi tar oss tid att se och att lyssna till människor som inte hörs och syns, som aldrig får en chans.

Viljan att förmedla sina erfarenheter och intryck fick Malin Andersson att börja fotografera, och ett par år senare att studera på folkhögskolan Biskops Arnö utanför Stockholm.

– Där upptäckte jag dokumentärfilmerna och jag blev helt fast, besatt. Jag är en passionerad dokumentärfilmsnörd.

Malin Andersson utvecklade sitt filmande genom att under flera år arbeta med andra regissörer, bland dem Stefan Jarl. När hon skulle göra sin första egna film återvände hon till Nordirland.

Debutfilmen *Belfast Girls* från 2006 handlar om två unga kvinnor från skilda världar – en katolik och en protestant – som förs samman av ödet.

Belfast Girls uppmärksammades på flera filmfestivaler runt om i världen – och den ledde också Malin Andersson vidare till nästa projekt. Vid en visning av filmen i Bromölla 2010 mötte hon tvillingarna Johanna och Julia Yunusova från Azerbajdzjan.

– Jag höll workshop för högstadiel elever om hur man berättar sin egen historia, och om hur otroligt viktigt det är att man är stolt över sin berättelse och att man som tjej höjer

Regissören och producenten Malin Andersson är på plats i Kalmar i kväll, när Doc Lounge visar hennes film *Blodssystrar*.

FOTO: LARS-GÖRAN RYDQVIST

sin röst och inte låter sig kuvas. Johanna, Julia och jag fick kontakt och jag hjälpte dem att göra en kort kortfilm.

Johannas och Julias mamma var politiskt aktiv i Azerbajdzjan. En dag fördes de då nioåriga flickorna bort från skolan och hölls fångna i en källare, där de misshandlades och våldtog under en månad. När de släpptes flydde de tillsammans med sin mamma till Sverige.

– Man stöter på historier som man bara inte kan låta bli. Så var det Johannas och Julias, det var helt omöjligt att inte göra en film om dem.

På två månader färdigställde Malin Andersson en kortfilm om flickorna,

som blev väl mottagen och visades i SVT.

– Men det fanns så mycket mer att berätta, så vi fortsatte, vi lät kameran rulla.

Malin Andersson och hennes team började följa Johanna och Julia, som i inledningen till *Blodssystrar* är 16 år och bor i Almgården nära Rosengård i Malmö.

– Inte dag för dag, utan vi gjorde nedslag i deras liv. Vi filmade det som råkade hända de dagar vi var på plats. Ibland var det inte så mycket, men jag är intresserad av vardagen, det lilla livet som blir det stora livet, säger hon och tillägger:

– Men ibland inträffade saker som gjorde att vi

Kultur- och nöjeschef
Kim Ustamujic Johansen
0480-59131
E-post
nojet@barometern.se

Vi vill ha era tips!
Kontakta oss på
nojet@barometern.se

Alltid senaste nytt!
Barometern.se/
noje_o_kultur

"Man stöter på historier som man bara inte kan låta bli. Så var det Johannas och Julias, det var helt omöjligt att inte göra en film om dem."

MALIN ANDERSSON

släppte allt annat och stack dit, som när Julia plötsligt skulle gifta sig. Johanna och Julia har kommit att stå filteamet nära och är påfallande öppenhjärtiga, både när det gäller de traumatiska minnena från källaren och dagens bekymmer. För Malin Andersson gällde det att gå försiktigt fram med kamera och mikrofon.

– Jag har ett jätteansvar mot dem som är med i filmen. Jag får inte kliva fel någonstans; fungerande radar och fingertoppskänsla är oundvikliga.

Den tiggande romen dyker upp vid vårt bord igen. Malin Andersson funderar vidare runt murar – och broar – och vikten av

berättelser där vi och de smälter samman:

– När jag ser Johanna och Julia tycker jag inte att man kan säga: Titta på dem – så olika oss de är: **När vi ser varandra med öppna ögon och lär känna varandra upptäcker vi att vi faktiskt är ganska lika.** Berättelser, som den om Johanna och Julia, hjälper till att bygga broar.

När Malin Andersson reser runt och presenterar sin film ser hon i regel om den, ibland med nya ögon, som vid en visning i Göteborg för ett par veckor sedan, några dagar efter terrordåden i Paris.

– Det hade talats mycket om Angered och unga män som lockades med i IS. Publiken bestod av många

invandrungsdomar och man kunde nästan ta på stämningen. Det fanns en koppling till tvillingsystarna; vi har koll på varandra, vi finns för varandra, vi släpper inte taget om varandra.

För att kunna göra Blodssystrar har Malin Andersson sökt och fått pengar utomlands, i de nordiska länderna plus Irland och Frankrike.

– I Sverige är det ont om pengar och svårt för dokumentärfilmare att överleva. Men jag klarar mig, troligen beroende på att jag själv är producent. Tack och lov har jag lärt mig att jobba internationellt.

När det gäller Blodssystrar svarar Malin Anders-

son dessutom för biodistributionen.

– Folkets bio, som jag hoppades skulle ta filmen, trodde inte att den skulle dra tillräckligt med folk till biograferna, så jag fick sköta det själv.

Trots det bistra svenska filmklimatet kommer inte Malin Andersson på tanken att klaga.

– Jag är otroligt lyckligt lottad som får hålla på med det jag gör, det är en ynnest. Jag blir inte fet, men jag har en enorm frihet, bor lite var jag vill, reser mycket och träffar fantastiska människor.

TEXT
MIKAEL HAGNER
mikael.hagner
@barometern.se
0480-592 39

FAKTA

Malin Andersson

Född 1972 i Trelleborg, uppvuxen i Gårdsby utanför Växjö.

Bor i Malmö och i Gärdslösa på Öland.

Utbildad vid Biskops Arnö folkhögskola utanför Stockholm 1994-1996.

Startade sitt eget bolag Malin Andersson film i Malmö 2007.

Debuterade med Belfast Girls 2006.

Blodssystrar hade världspremiär vid festivalen Hot Docs i Toronto i april och Sverigepremiär den 25 september. Den var nominerad till Bästa Nordiska Dokumentärfilm 2015 vid Nordisk Panorama.

Blodssystrar visas på Doc Lounge i Kalmar onsdagen den 2 december i närvaro av Malin Andersson och Julia Yunsova, och sänds i SVT i vår.